

M&A Index Poland

Fuzje i przejęcia w 2021 roku
+ 4 kw. 2021

Przygotowane przez firmy **Navigator Capital** & **FORDATA**

Komentarze ekspertów do 42. wydania raportu dostępne na stronie:

fordata.pl/blog

Łączna liczba transakcji *

328 (2021)

Wartość największej transakcji **

11,7 mld PLN

(Nabycie Aviva Polska przez Allianz SE)

* na podstawie publicznie dostępnych danych

** wśród transakcji z ujawnioną ceną

O raporcie:

Raport M&A Index Poland to pozycja, która na stałe wpisała się w kalendarz branżowych podsumowań w Polsce. Raporty przygotowywane są co kwartał przez firmę doradczą **Navigator Capital** oraz firmę **FORDATA**, lidera w zakresie rozwiązań IT wspierających fuzje i przejęcia.

Opracowania te mają na celu pokazanie dynamiki polskiego rynku fuzji i przejęć, z naciskiem na opis najciekawszych naszym zdaniem transakcji. Obserwujemy także częstotliwość wykorzystania narzędzia Virtual Data Room w transakcjach M&A w Polsce.

Wprowadzenie

W 2021 roku byliśmy świadkami **328** transakcji na polskim rynku fuzji i przejęć. To o **99** więcej niż w roku 2020. Największą transakcją było **przejęcie podmiotu działającego na rynku ubezpieczeń na życie, Aviva Poland, przez Allianz SE**, niemieckie przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe notowane na giełdzie we Frankfurcie.

Wybrane transakcje

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Aviva Polska	Allianz SE	Aviva Plc	11,7 mld

(28 stycznia) Aviva Plc, brytyjski ubezpieczyciel, sprzedał wszystkie swoje udziały w Aviva Polska niemieckiemu towarzystwu ubezpieczeniowemu Allianz, za kwotę około 11,7 mld PLN. Aviva skupi się teraz na swoich najsilniejszych rynkach tj. Wielkiej Brytanii, Irlandii i Kanadzie, gdzie jest liderem i ma duży potencjał wzrostu. Zwiększony kapitał zamierza przeznaczyć między innymi na redukcję zadłużenia, inwestycje w długoterminowy wzrost i zwrot nadwyżki kapitału akcjonariuszom. Dzięki transakcji Allianz stanie się drugą firmą ubezpieczeniową w Europie Środkowo-Wschodniej, co oznacza skuteczne dążenie do strategicznego zwiększenia udziału na tym rynku.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Budimex Nieruchomości	Cornerstone Partners, Crestyl Real Estate	Budimex SA	1,5 mld

(22 lutego) Budimex SA, na skutek przeprowadzonego w 2020 roku przeglądu opcji strategicznych, podjął decyzję o sprzedaży swojej spółki zależnej Budimex Nieruchomości. Podmiot o aktywach wycenianych na 500 mln EUR stał się celem akwizycji ze strony Cornerstone Partners, istniejącego od 20 lat funduszu private equity, a także czeskiego dewelopera Crestyl Real Estate, dla którego była to pierwsza transakcja poza rodzimym rynkiem. Przejmujący zdecydowali o zmianie nazwy targetu na Spravia oraz rozpoczęli prace na rzecz poszerzenia spektrum działalności. W ofercie Spravii, oprócz budowy mieszkań deweloperskich na sprzedaż, pojawić mają się także mieszkania na wynajem oraz apartamenty premium.

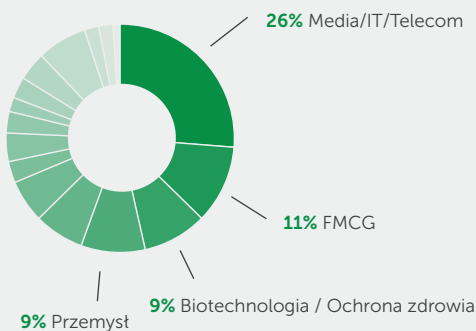
Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Polkomtel Infrastruktura	Cellnex Telecom	Cyfrowy Polsat	7,1 mld

(26 lutego) Cellnex Telecom, czołowy europejski operator bezprzewodowej infrastruktury telekomunikacyjnej z siedzibą w Barcelonie, zawarł warunkową umowę z Grupą Cyfrowy Polsat, na mocy której dokona akwizycji 99,99% udziałów wchodzącej w skład Grupy spółki Polkomtel Infrastruktura. Cel przejęcia posiada bogate portfolio pasywnej (7 000 lokalizacji) oraz aktywnej infrastruktury telekomunikacyjnej (37 000 nośników radiowych) na terytorium Polski. Wartość transakcji wyniosła 7,1 mld PLN, co czyni ją drugą pod względem wielkości na polskim rynku M&A w 2021 roku. Cellnex i Cyfrowy Polsat uzgodniły umowę serwisową, pozwalającą Grupie na użytkowanie sprzedawanej infrastruktury przez okres 25 lat. Przewidziano możliwość przedłużania umowy w przyszłości na okresy 15-letnie. W minionym roku doszło też do finalizacji ogłoszonej w październiku 2020 transakcji, na mocy której Cellnex za 0,8 mld EUR przejął od Iliad 60% akcji spółki zarządzającej masztami telekomunikacyjnymi sieci Play.

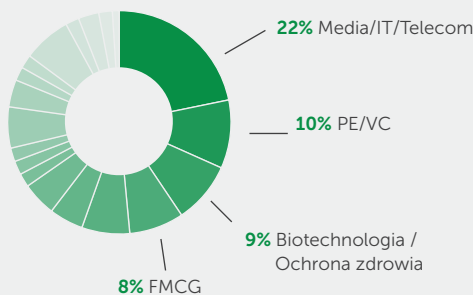
Ujęcie sektorowe

Transakcje z udziałem polskich podmiotów pogrupowane według aktywności przedsiębiorstw z danych sektorów (wg liczby transakcji).

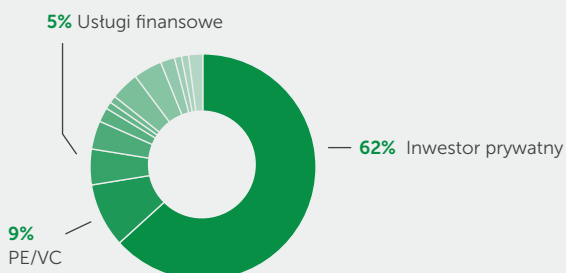
PODMIOT PRZEJMOWANY (%)

STRONA KUPUJĄCA (%)

STRONA SPRZEDAJĄCA (%)

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Ambasador92	Orkla	Investor prywatny	Nie ujawniono

(2 marca) Orkla, norweski dostawca markowych dóbr konsumpcyjnych dla sklepów spożywczych i piekarni, przejął polską spółkę Ambasador92 zajmującą się sprzedażą i dystrybucją produktów piekarniczych i cukierniczych. Ambasador zatrudnia 128 pracowników, a jego sprzedaż kształtowała się na poziomie 138 mln PLN w 2020 roku. Transakcja wzmocni pozycję Orkla na rynku polskim i zwiększy dostęp do rozwijającego się rynku Out Of Home. Transakcja została zrealizowana z pomocą systemu FORDATA Virtual Data Room.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Mondial Relay	InPost	Investor prywatny	2,5 mld

(15 marca) InPost poinformował opinię publiczną o nabyciu Mondial Relay, drugiej co do wielkości platformy do dystrybucji paczek e-commerce na rynku francuskim. Wartość transakcji wyniosła ok. 513 mln EUR. W 2020 roku Mondial Relay wygenerował EBITDA na poziomie 60 mln EUR przy 437 mln EUR przychodów. Akwizycja sprawiła, iż notowany od stycznia 2021 roku na giełdzie w Amsterdamie InPost stał się największą platformą dostaw e-commerce w Europie, pojawiając się jednocześnie na atrakcyjnych rynkach takich jak francuski, hiszpański i belgijski, gdzie wcześniej nie prowadził działalności.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Biznes kauczukowy Trinseo	Synthos	Trinseo	1,86 mld

(21 maja) Notowany na NYSE czołowy globalny producent tworzyw sztucznych Trinseo podjął decyzję o sprzedaży części przedsiębiorstwa zajmującej się produkcją kauczuków syntetycznych. Nabywcą aktywów został Synthos, kontrolowany przez M. Sotowowa koncern chemiczny. Motywacją Trinseo do przeprowadzenia transakcji była chęć wzmocnienia bilansu i uzyskania większej elastyczności w wyborze ścieżek rozwoju w pozostałych obszarach aktywności, Synthos natomiast na skutek przejęcia uzyskał dostęp do nowego, oferującego wyższe marże rynku zbytu, a także zwiększenie mocy produkcyjnych i zaplecze badawczo-rozwojowego w Schkopau w Niemczech. Transakcja wymagała zgody ze strony Komisji Europejskiej, którą udało się uzyskać 21 października.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Dietly.pl	Zabka	MasterLifeSolutions	Nie ujawniono

(1 czerwca) Dietly.pl, krajowa platforma e-commerce działająca w segmencie cateringu dietetycznego, została przejęta przez Grupę Żabka, sieć sklepów convenience wspieraną przez fundusz PE CVC Capital Partners. Za pośrednictwem Dietly.pl klient może wybrać ofertę jednego z ponad 400 dostawców cateringu dietetycznego, dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Przejęcie to wpisuje się w strategię Grupy Żabka, zakładającą dostarczanie rozwiązań convenience. Jest to kolejne przejęcie w tym obszarze, po komunikowanej transakcji nabycia udziałów Maczfit w pierwszym kwartale tego roku. Transakcja została zrealizowana z pomocą systemu FORDATA Virtual Data Room.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Idea Bank Romania	Banca Transilvania	Getin Holding	194 mln

(3 czerwca) Spółka zależna polskiego Idea Banku, należąca do Grupy Getin Holding, Idea Bank Romania, została przejęta przez Banca Transilvania, największą pod względem aktywów rumuńską grupę finansową. Przejęcie obejmie Idea Broker de Asigurare oraz Idea Bank Leasing. Idea Bank Romania świadczy usługi na rzecz klientów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Dla Banca Transilvania przejęcie to wpisuje się w strategię rozwoju bankowości internetowej. Transakcja została zrealizowana z pomocą systemu FORDATA Virtual Data Room.

Z początkiem drugiego kwartału br., Getin Holding ogłosił również sprzedaż wszystkich posiadanych akcji Idea Bank Belarus na rzecz Minsk Transit Bank za kwotę ok. 75,7 mln PLN.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Edina Vetcare	TDJ	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(25 czerwca) Rodzinna firma inwestycyjna TDJ poinformowała o dokonaniu inwestycji w Edina Vetcare Group, spółkę zarządzającą siecią klinik weterynaryjnych. Była to jedna z trzech zrealizowanych przez TDJ w minionym roku transakcji, wpisująca się w strategię dalszego zwiększania dywersyfikacji podmiotów, w których TDJ posiada zaangażowanie. Cel przejęcia posiada kilkanaście placówek weterynaryjnych, świadczących usługi w największych polskich miastach. Po pozyskaniu inwestora planowany jest dynamiczny wzrost liczby kontrolowanych lecznic do 200 w całej Polsce. Rynek placówek weterynaryjnych cieszy się aktualnie znacznym zainteresowaniem ze strony inwestorów instytucjonalnych, a oprócz wspieranej przez TDJ Edina Vetcare Group, także Luxvet24, wspierany przez fundusz private equity Oaktree przejawia plany jego konsolidacji.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Rortos	Ten Square Games	Inwestor prywatny	203 mln

(1 lipca) Ten Square Games, notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie producent gier mobilnych dokonał akwizycji włoskiego Rortosu za 45 mln EUR, tj. 9,8x znormalizowanej EBITDA'y celu przejęcia. Transakcja związana jest ze strategią długoterminowego rozwoju dewelopera znanego m.in. z Fishing Clash i Hunting Clash, która oprócz rozwoju organicznego, przejawiającego się otwarciem studiów w Berlinie i Bukareszcie, zakłada także wzrost poprzez akwizycje. Rortos uznany może być za cenne aktywo w portfelu TSG, gdyż jest to globalny lider segmentu symulatorów lotów na rynku mobilnym, dysponujący doświadczonym zespołem i know-how.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
FreshMail	Vercom	Inwestor prywatny	27,78 mln

(6 lipca) Spółka FreshMail, specjalizująca się w e-mail marketingu stała się celem przejęcia ze strony Vercom, podmiotu tworzącego platformy komunikacyjne w chmurze (CPaaS – Communication Platform-as-a-Service), który nabył 100% udziałów. Akwizycja związana jest z długoterminową strategią rozwoju spółki, a jej sfinansowanie możliwe było dzięki kapitałowi pozyskanemu podczas przeprowadzonej w maju oferty publicznej, wartej 180 mln PLN. Ostateczna wartość transakcji może ulec zmianie, gdyż umowa przewiduje podwyższenie zapłaconej przez nabywcę kwoty o maksymalnie 2 mln PLN w razie realizacji do końca 2022 r. określonych celów przez FreshMail. Vercom identyfikuje wynikające z przejęcia i pozyskania 6,5 tysiąca klientów synergie przychodowe i kosztowe wynikające z możliwości sprzedaży krzyżowej.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Shoplo	Shoper	SumUp	17,5 mln

(18 sierpnia) Shoper, posiadający 15 lat doświadczenia FinTech, nabył za 17,5 mln PLN 100% udziałów w Shoplo, polskim startupie pozwalającym w szybki sposób rozpocząć sprzedaż online. Przejęcie spółki, dzięki któremu do puli klientów nabywcy dołączy blisko 5 tysięcy firm, to kolejny krok w realizacji ambitnej strategii obsługi ponad 50 tys. sklepów internetowych do 2026 roku. Przejęty startup jest trzecim najpopularniejszym dostawcą sklepów internetowych, świadczącym usługi dla SME's w modelu SaaS. W 2020 roku GMV sklepów działających na platformie wyniosła 537 mln PLN oraz 361 mln PLN w pierwszej połowie 2021 roku, a sama spółka wypracowała obrót na poziomie odpowiednio 6,7 mln PLN i 4 mln PLN.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Costa Express	Coca-Cola HBC (Poland&Baltics)	Costa Coffee Polska	Nie ujawniono

(25 sierpnia) Poszerzając swoją ofertę w segmencie napojów gorących na rynku polskim, Coca-Cola HBC nabyła markę Costa Express, która kierowana jest przede wszystkim do segmentu HoReCa oraz biur. Dzięki akwizycji amerykański gigant będzie w stanie zaoferować polskim klientom produkt przygotowywany w jakości baristycznej na wciąż rosnącym w naszym kraju rynku konsumentów kawy. Według przedstawicieli obu firm, transakcja ta stanowi dobry przykład partnerskiej współpracy, w której wiedza ekspercka Costa Coffee jest dopełnieniem doświadczenia, jakie Coca-Cola HBC posiada we wprowadzaniu i rozwijaniu produktów napojowych na rynku polskim. Transakcja została zrealizowana z wykorzystaniem systemu VDR FORDATA.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
PAD-RES	JV Kajima Europe & Griffin Real Estate	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(14 września) Joint Venture zawiązane przez Kajima Europe i Griffin Real Estate, uzgodniło zakup 72% udziałów w polskim deweloperze PAD-RES, zajmującym się projektami z zakresu czystych aktywów energetycznych. Paneuropejska firma zajmująca się inwestycjami i rozwojem nieruchomości oraz wiodące przedsiębiorstwo inwestycyjne typu private equity, planują koncentrację działań na dalszym rozwoju portfela PAD-RES, które obejmą inwestycje w projekty słoneczne i wiatrowe na różnych etapach zaawansowania, o operacyjnej mocy odnawialnej przekraczającej 500MW. Portfel projektowy uplasuje platformę w czołówce wschodzącego sektora energii odnawialnej w kraju. JV, które zapewni finansowanie kapitałowe i rozwojowe dla platformy, stawia na rozwój istniejącego portfolio, a w kolejnych latach na nabycie nowych projektów z uwzględnieniem wykorzystania możliwości greenfield.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
UPC Polska	Play Communications	Liberty Global	7 mld

(22 września) Play Communications, operator sieci telekomunikacyjnej wchodzący w skład Iliad Group poinformował o sukcesie rozmów dotyczących akwizycji UPC Polska, podmiotu oferującego dostęp do telewizji, internetu oraz telefonii komórkowej. Transakcja realizowana przy mnożniku 9,3x EBITDAaL zostanie sfinalizowana po otrzymaniu zgody regulacyjnej Komisji Europejskiej. Dzięki przejęciu Play Communications powiększy swoją bazę użytkowników do 17 mln osób, a także przyspieszy proces inwestycji w sieci światłowodowe.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
CEDC International	Maspex Wadowice Group	Russian Standard Corporation	3,89 mld

(2 listopada) Maspex, polska grupa działająca w branży spożywczej, podpisała warunkową umowę z grupą alkoholową Roust Corporation. Umowa dotyczy przejęcia spółki zależnej Roust - CEDC. Dzięki transakcji Maspex stanie się liderem rynku wódki w Polsce oraz poszerzy swoje portfolio produktowe o takie marki jak Żubrówka, Soplita, Absolut, czy Bols. W wyniku transakcji powstanie również największa polska grupa spożywcza o obrotach przekraczających 11 miliardów złotych. Jeżeli Maspex uzyska akceptację UOKiK, to będzie to ich już dwudziesta akwizycja w ramach grupy. Poprzednio przejęto między innymi Sequoia, Rio Bucovina, część biznesu Agros-Nova czy Litex Juice.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Mall Group, WE DO CZ	Allegro	PPF, EC Investments, Rockaway Capital	4 mld

(5 listopada) Polska grupa e-commerce Allegro, przejęła Mall Group, wiodącą platformę e-commerce w Europie Środkowo-Wschodniej oraz WE|DO, czeską spółkę logistyczną od sprzedających akcjonariuszy PPF, EC Investments oraz Rockaway Capital. Planowane przejęcie wzmocni status spółek jako wiodącej platformy dla klientów i sprzedawców w CEE. Dzięki połączeniu, klienci będą mogli wystawić przedmiot sprzedaży, który oferowany będzie potencjalnym kupcom w większej liczbie krajów. Nabywana działalność obejmuje aktywa Mall Group związane z handlem elektronicznym oraz aktywa WE|DO związane z logistyką, działające na terenie Czech, Słowacji, Węgier, Słowenii, Chorwacji i Polski. Akwizycja skupi szereg popularnych marek, takich jak Mall, mimovrste, czc.cz, WE|DO, Allegro, Ceneo, eBilet oraz One. Klienci będą mogli korzystać z benefitów już zaimplementowanych w infrastrukturę Allegro oraz przywilejów lojalnościowych. Transakcja uzależniona jest od zgody antymonopolowej i regulacyjnej i spodziewa się jej zamknięcia w połowie 2022 roku.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
SALESmanago	Perwyn/SilverTree Equity	Inwestor prywatny	>450 mln

(30 listopada) Krakowska spółka specjalizująca się w technologii marketingowej, SALESmanago, na drodze akwizycji zostanie przejęta przez fundusze private equity Perwyn oraz SilverTree Equity. Spółka w swoim portfolio posiada ponad 2,5 tys. klientów z różnych sektorów, a dodatkowo zatrudnia ponad 300 wysoko wykwalifikowanych specjalistów z dziedziny marketingu oraz IT. Inwestycja ma napędzić międzynarodową ekspansję podmiotu oraz wspierać dążenie do osiągnięcia pozycji lidera europejskiej platformy SaaS w zakresie marketing automation i customer data skoncentrowanej na średniej wielkości rynku e-commerce. Spółka szybko się rozwija, a jej klientami są światowi giganci tacy jak BMW, Burger King, Starbucks.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Norlys	Avallon	Inwestor prywatny	Nie ujawniono

(15 grudnia) Polski inwestor private equity, Avallon, nabył 75% udziałów w norweskim producencie oświetlenia zewnętrznego Norlys z zakładem produkcyjnym w Nowym Sączu, w którym zatrudnienie znajduje około 300 pracowników. Przejęcie obejmuje w/w fabrykę oraz spółki dystrybucyjne w Norwegii, Szwecji i Francji. Norlys to spółka z ponad sześćdziesięcioletnim doświadczeniem w zakresie produkcji oświetlenia zewnętrznego segmentu premium, dostosowanego do trudnych warunków atmosferycznych, a jej produkty trafiają do wielu krajów. Działanie funduszu zakłada, że za kilka lat spółka stanie się atrakcyjnym celem inwestycyjnym dla dużych graczy branżowych.

Navigator Capital

- Navigator Capital wraz z Domem Maklerskim Navigator jest czołowym niezależnym doradcą finansowym dla przedsiębiorstw specjalizującym się w transakcjach M&A oraz publicznych i prywatnych emisjach akcji i obligacji.
- Przez 15 lat swojego istnienia zrealizowaliśmy ponad 100 transakcji różnego typu, a kilkunastoletnie doświadczenie rynkowe Partnerów Navigator obejmuje transakcje o łącznej wartości ponad 15 mld PLN.
- Współpraca z międzynarodową siecią firm doradczych zrzeszonych pod szyldem Pandion Partners pozwala skutecznie obsługiwać transakcje międzynarodowe.

FORDATA

- FORDATA jest pionierem na polskim rynku kapitałowym, który w oparciu o technologię Virtual Data Room usprawnia zarządzanie dokumentami i komunikacją podczas złożonych procesów transakcyjnych
- Wspieramy największe transakcje M&A, IPO, inwestycje Private Equity, restrukturyzacje, prywatyzacje oraz projekty związane z pozyskiwaniem finansowania w Polsce oraz w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej.
- Systemy FORDATA podniosły bezpieczeństwo i efektywność kilkuset transakcji różnego typu, o łącznej wartości ponad 40 mld PLN.
- Z usług FORDATA korzystają liderzy branż w Polsce i za granicą: fundusz Private Equity Enterprise Investors, Enea SA, Home.pl, Grupa LOTOS, PZU SA, Grant Thornton, NFI Empik, ZELMER, Bank DNB, BOŚ Bank, Polimex Mostostal, Budimex, DM PKO Banku Polskiego, Deloitte Advisory, EY, KPMG Advisory, JSW, HAITONG oraz wiele innych.

Partnerzy biznesowi

Autoryzowani doradcy

Kontakt

Artur Wilk, Manager

e: artur.wilk@navigatorcapital.pl

t: +48 881 700 119

Navigator Capital S.A.

ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa

t: +48 22 630 83 33 f: +48 22 630 83 30

e: biuro@navigatorcapital.pl navigatorcapital.pl

Marcin Rajewicz Account Manager,

e: marcin.rajewicz@fordata.pl

t: +48 533 354 054

FORDATA sp. z o.o.

Taczaka 24, 61-819 Poznań

m: +48 533 354 054 e: biuro@fordata.pl fordata.pl

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Robyg	TAG Immobilien	Goldman Sachs Asset Management	~ 2,5 mld

(23 grudnia) Niemiecka spółka, TAG Immobilien, działająca na rynku nieruchomości, nabyła największego polskiego dewelopera mieszkaniowego, Robyg. Sprzedającym była spółka Bricks Acquisitions Limited, nad którą kontrolę posiadał jeden z wiodących menadżerów inwestycyjnych na świecie Goldman Sachs Asset Management. Poprzez przejęcie, TAG chciałby przyspieszyć swoją ścieżkę rozwoju i stać się wiodącym deweloperem mieszkaniowym w Polsce. W połączeniu z przejętą dwa lata temu spółką Vantage Development, TAG przyspieszy budowę największego portfela rynku mieszkań na wynajem w głównych miastach Polski, obejmującego ponad 20 tys. lokali, które mają zostać ukończone do 2028 roku. Przejęcie powinno zostać zrealizowane w pierwszym kwartale 2022 roku, pod warunkiem uzyskania stosownej zgody od urzędu antymonopolowego.

Przejmowany	Kupujący	Sprzedający	Wartość [PLN]
Edison Energia	Polenergia	Inwestor prywatny	74,9 mln

(31 grudnia) Spółka zajmująca się instalacją domowych systemów fotowoltaicznych Edison Energia, została kupiona przez pionowo zintegrowaną grupę energetyczną z siedzibą w Polsce, Polenergię. Potączenie pozwoli Polenergii na znaczne zwiększenie udziału w rynku PV oraz umocni jej pozycję transformatora polskiej energetyki w kierunku zeroemisyjnej gospodarki. Przejęcie dla kupującego oznacza wzmocnienie ogólnopolskiej sieci sprzedaży, powiększenie bazy klientów oraz poszerzenie portfolio innowacyjnych produktów i usług. Inwestycja wpisuje się w wizję Polenergii tworzenia wartości dla interesariuszy, a także umożliwi partycypację klientów w postępie technologicznym.

Marcin Rajewicz

Account Manager w FORDATA
Ekspert branży nieruchomości
komercyjnych

Komentarze ekspertów

Niemal o sto wzrosła całkowita liczba transakcji fuzji i przejęć w 2021 roku w porównaniu do – również rekordowego – roku poprzedzającego. **328 zanotowanych przejęć wobec 229 sprzed roku** to wyjątkowo dobry rezultat, choć obfity wolumen transakcji nie był nieoczekiwany. Na ten wynik w dużej mierze wpłynęła niezwykle dynamiczna końcówka roku oraz dalsze wzmocnienie branży TMT. Jak prezentowała się struktura sektorowa rynku M&A w analizowanych dwunastu miesiącach?

Jeszcze więcej technologii

Nawet pomimo tak dużego wzrostu ogólnej liczby transakcji sektor TMT zdołał znacząco poprawić wynik sprzed roku po stronie podmiotów przejmowanych - z **22%** do **26%**. To przyrost z **52** do aż **85** zrealizowanych projektów fuzji i przejęć. Trend ten odzwierciedla ogromne znaczenie adopcji technologii cyfrowych jako jednego z najlepszych sposobów na optymalizację procesów w przedsiębiorstwach: stosunkowo łatwego w integracji i o dużej skalowalności. W czasie gdy jednym z głównych czynników, które hamują dziś wzrost sektora IT jest kurczące się zaplecze specjalistów, proces M&A jest także sposobem na zapewnienie firmom dopływu nowych talentów. Wśród najciekawszych transakcji roku 2020 obserwowaliśmy tego sektora m.in. nabycie 100% udziałów Freshmail za ponad **27 mln zł**, przez Vercom, twórcę platform w modelu CPaaS, co pozwoli kupującemu na zwiększenie bazy klientów i skorzystanie na synergii. Z kolei norweski dostawca usług Managed Mobility Services, Techstep, przejął za ponad **46 mln zł** spółkę Famoc, polskiego dostawcę usług mobilnych, co przetoży się na obopólne poszerzenie oferty i umożliwi obu firmom dotarcie do nowych rynków.

Wzrost sektora Bio/Med

W minionym roku zaznaczyła się obecność sektora biotechnologii i ochrony zdrowia po stronie celów transakcji - z **19 przejęć w 2020** roku do **30 w analizowanym**, jak i kupujących - z **14** do aż **29**. Duży udział - w aż 7 transakcjach - miał Medicover, który w 2021 przejmował głównie sieci fitness: Fit Formę, Quan Fit oraz Fitarenę. Branża medyczna podlega obecnie dwóm głównym trendom: z jednej strony jest to konsolidacja umożliwiająca poprawienie pozycji rynkowej i zwiększenie bazy klientów w obrębie głównej działalności, z drugiej natomiast rozszerzenie oferty o nowe usługi oraz zapewnienie sobie bazy technologicznej. Co ciekawe, nie obserwowaliśmy w minionym roku przejęć mających na celu rozwój usług cyfrowych i e-commerce w branży Life Science. Poza TMT jest to wciąż domena sektora finansowego oraz usługowo-produkcyjnego.

Przewaga dzięki e-commerce

Nie tylko z powodu pandemii, ale także zmieniających się upodobań klientów, którzy coraz chętniej wybierają zakupy online, rośnie zapotrzebowanie na platformy e-commerce, co ma przełożenie także na rynek fuzji i przejęć. W 2021 roku ponad **31%** wszystkich przejmowanych spółek z sektora TMT stanowiły rozwiązania do e-handlu, co stanowi wzrost o ponad **80%** w stosunku do roku **2020 (17% e-commerce)**. Samych transakcji było z kolei niemal trzykrotnie więcej - wzrost z **9 w 2020** do **27 w 2021** roku.

Zainteresowanych kupnem tego typu rozwiązań były - poza spółkami sektora TMT, dla których szczególnie wartości w tego typu przejęciach ma rozszerzenie bazy klientów i zdobycie specjalistów IT – firmy usługowo-produkcyjne (5 przejęć), finansowe (4 przejęcia) oraz fundusze PE/VC (3 przejęcia).

VDR - wybór branży Real Estate

Szacujemy, że w analizowanym okresie wykorzystanie systemów **Virtual Data Room** na rynku M&A wynosiło **ok. 45%**. Co istotne, bezpieczeństwo informacji w branży Real Estate w 2021 roku było ważne nie tylko dla segmentu nieruchomości komercyjnych, ale także, w niespotykanym do tej pory zakresie, dla segmentu mieszkaniowego. Deweloperzy korzystający z VDR mają możliwość sprawowania większej kontroli nad obiegiem dokumentacji, co przyczynia się do szybszej realizacji projektów. Rynek mieszkaniowy росł dynamicznie w minionym roku. Warto przy tym nadmienić, że przez wzgląd na wysokie ceny wśród nabywców coraz widoczniej będzie zaznaczał się udział podmiotów instytucjonalnych, dysponujących większym kapitałem.

4 kwartał 2021 - rekordowy, jak i cały rok

102 transakcje fuzji i przejęć w ostatnim kwartale 2021 roku to historyczny wynik dla polskiego M&A. Jest to wzrost o 36 przejęć wobec 3. kwartału 2021 i o 41 w zestawieniu r-d-r. Udział sektora TMT - lidera wśród podmiotów przejmowanych - spadł z 30% do 27% r-d-r, jednak to wciąż o 8 transakcji więcej niż przed rokiem (20 przejęć w 4. kw. 2020) i o 7 niż przed kwartałem. Także pośród kupujących największą aktywnością w omawianym kwartale wykazały się spółki **TMT**, które dokonały aż **25 transakcji** - o **12 więcej** niż przed rokiem. Natomiast o połowę - z **17 do 8** spadła liczba przejęć dokonanych przez **fundusze PE/VC** w porównaniu z analogicznym kwartałem 2020 roku.

Karol Szykowny Dyrektor M&A
Navigator Capital

Zarówno czwarty kwartał, jak i cały rok 2021 związane były ze znacznym wzrostem aktywności spółek na rynku fuzji i przejęć. Podczas minionego roku odnotowano aż **328 transakcji**, co jest wynikiem bezsprzecznie rekordowym – od rozpoczęcia publikacji Raportu M&A Index Poland najwyższą dotychczasową liczbą przejęć w ciągu roku kalendarzowego było **229 w 2020 roku**. Oznacza to wzrost aż o **43% r/r**.

Tak świetny wynik możliwy był do uzyskania przede wszystkim dzięki aktywności w czwartym kwartale, gdy opinia publiczna poinformowana została o **102 transakcjach** (wzrost **62% r/r**). W czwartym kwartale największą popularnością cieszyły się podmioty z sektora **Media/IT/Telecom (27%)**. Na podium wśród sektorów najbardziej przyciągających wzrok inwestorów stanęły również podmioty z branży **FMCG (12%)** oraz **Energetyki (10%)**. Kupującymi najczęściej okazywali się inwestorzy z branż **Media/IT/Telecom (25%)**, **FMCG (10%)** oraz fundusze **PE/VC (8%)**.

Pomimo faktu, iż boom na rynku M&A w Polsce obserwowany był zwłaszcza w końcowych miesiącach roku, transakcja o największej wartości zrealizowana została już w I kwartale. **2,5 mld EUR** uzyskała brytyjska grupa ubezpieczeniowa Aviva z tytułu sprzedaży udziałów w Aviva Polska, nabytych przez Allianz. Pozyskane środki miały zostać wykorzystane do redukcji zadłużenia grupy oraz rozwoju na rynku brytyjskim, irlandzkim i kanadyjskim, gdzie Aviva ma dominującą pozycję. Allianz natomiast dzięki zrealizowanej akwizycji został drugim największym ubezpieczycielem w dynamicznie rozwijającym się regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Poza tym, inwestorzy byli świadkami jeszcze dwóch transakcji o wartości powyżej 1 mld EUR, a obie transakcje dotyczyły branży telekomunikacyjnej. W lutym hiszpański Cellnex przejął Polkomtel Infrastruktura, a we wrześniu UPC stało się celem akwizycji ze strony Play Communications, bohatera największej transakcji ubiegłego roku. Zarówno Polkomtel Infrastruktura, jak i UPC wycenione zostały na kwoty zbliżone do 1,5 mld EUR.

Rekordowa liczba przeprowadzonych fuzji i przejęć jest wynikiem utrzymującej się dobrej koniunktury na rynku M&A, obserwowanej zarówno w Polsce, jak i w innych krajach. Przez zdecydowaną większość roku doświadczaliśmy rosnącej inflacji, przy jednoczesnym utrzymywaniu stóp procentowych przez banki centralne na niskim poziomie. Zachęcało to spółki do dokonywania inwestycji, korzystając z niskich kosztów finansowania. Część podmiotów wykorzystała te okoliczności przeprowadzenia integracji poziomej lub pionowej, dążąc do optymalizacji rosnących kosztów.

Podobnie jak w poprzednich okresach, wśród sprzedających dominowali **inwestorzy prywatni**, odpowiadając za **ok. 3/5** zrealizowanych transakcji. Istotny udział tej grupy w ogóle zrealizowanych procesów M&A nie może dziwić, bowiem po trzech dekadach od rozpoczęcia kapitalizmu w Polsce wielu inwestorów zmagają się z problemem sukcesji, a obecne otoczenie rynkowe, ze względu na pojawiające się nowe warianty koronawirusa i obostrzenia uznać należy za turbulentne, co zachęca inwestorów do sprzedaży rozwijanej spółki zamiast funkcjonowania w warunkach podwyższonej niepewności. Fundusze **Private Equity** oraz **Venture Capital** były sprzedającym w **co dziesiątej transakcji** przeprowadzonej na polskim rynku w minionym roku. Znacznie większą aktywność **inwestorzy instytucjonalni** wykazali jako kupujący, odpowiadając za **19%** zrealizowanych akwizycji.

Na przestrzeni ostatnich czterech kwartałów zdecydowanie największym powodzeniem cieszyły się **spółki informatyczne**. Były one celem przejęcia aż w **26%** przypadków. Kolejnymi dominującymi sektorami były **FMCG – 11%** transakcji, **przemysł – 9%** oraz **biotechnologia/ochrona zdrowia – 9%**. Wśród sprzedających dominowali sprzedawcy **prywatni – 62%** oraz **PE/VC – 9%**.